

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА
МИНИСТАРСТВА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И
ВОДОПРИВРЕДЕ – УПРАВЕ ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА**

**Број: 400 - 210/2025-04/7
Београд, 8. април 2025. године**

САДРЖАЈ:

РЕЗИМЕ	4
1. УВОД.....	5
1.1. Циљ и методе провере	5
1.2. Субјект ревизије.....	6
2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ	6
2.1. Опрема није обележена инвентарским бројевима	6
2.2. Неправилности код пописа имовине, потраживања и обавеза.....	8
2.3. Није исказано стварно стање потраживања по дугорочним и краткорочним кредитима датим домаћим пословним банкама.....	13
2.4. Нису предузете свеобухватне мере ради наплате потраживања	20
2.5. Није успостављен свеобухватан и адекватан систем финансијског управљања и контроле	21
3. МИШЉЕЊЕ.....	23

РЕЗИМЕ

Државна ревизорска институција извршила је проверу веродостојности одазивног извештаја, који је субјект ревизије, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања, био дужан да достави на основу захтева из Извештаја о ревизији финансијских извештаја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, Београд за 2023. годину, број: 400-85/2024-04/20 од 31. маја 2024. године.

Циљ ревизије је био добити довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Државна ревизорска институција изрекла је мишљење, да је одазивни извештај, који је доставио субјект ревизије веродостојан.

1. УВОД

Извршили смо проверу веродостојности извештаја о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: одазивни извештај) број: 400-85/2024-04/21 од 2. септембра 2024. године, који се односи на Извештај о ревизији финансијских извештаја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања, Београд за 2023. годину, број: 400-85/2024-04/20 од 31. маја 2024. године, у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹ и Пословником Државне ревизорске институције².

1.1. Циљ и методе провере

Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) донела је Извештај о ревизији финансијских извештаја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања, Београд за 2023. годину, (у даљем тексту: Извештај о ревизији), у којем је од субјекта ревизије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања, захтевала, да у року од 90 дана поднесе Извештај о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: одазивни извештај).

Субјект ревизије је у остављеном року доставио одазивни извештај. У одазивном извештају су исказане мере исправљања за све утврђене неправилности, међутим Институција је при оцени веродостојности утврдила, да субјект ревизије мере исправљања није у целости ни адекватно документовао тако да је за неке наводе изражена сумња да нису истинити.

Правни основ за ову проверу је садржан у члану 40. став 4. Закона о Државној ревизорској институцији којим је Институција овлашћена да проверава веродостојност одазивног извештаја поредећи га са резултатима ревизије. Детаљније поступак провере веродостојности одазивног извештаја уређен је чланом 36. Пословника Државне ревизорске институције.

Циљ ове провере је прибављање одговарајућих и довољних доказа за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Оценом истинитости навода о мерама исправљања субјекта ревизије добили смо довољне и задовољавајуће доказе о пословању субјекта ревизије, на основу којих можемо у послеревизионом поступку да изрекнемо мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Овом провером обухваћен је период пословања субјекта ревизије од 3. јуна 2024. године до 2. септембра 2024. године, односно од дана уручења Извештаја о ревизији до последњег дана рока за подношење одазивног извештаја. Приказали смо и предузете мере и активности од последњег дана рока за подношење одазивног извештаја до израде овог извештаја.

За проверу веродостојности одазивног извештаја размотрили смо добијену документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања које су биле наведене у захтеву Институције за достављање одазивног извештаја.

У овом извештају:

- представљамо резиме налаза садржаних у извештају о ревизији за које је било потребно предузети мере исправљања,
- резимирамо мере исправљања за отклањање утврђених неправилности за које је субјект ревизије навео у свом одазивном извештају да их је предузео,
- дајемо закључке о истинитости навода из одазивног извештаја,
- дајемо мишљење о веродостојности одазивног извештаја.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др. закон;

² „Службени гласник РС“, бр. 9/09.

1.2. Субјект ревизије

Управа за аграрна плаћања је директни корисник буџетских средстава у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Основана је Законом о пољопривреди и руралном развоју³ 2009. године и уписана у списак корисника јавних средстава, који је саставни део Правилника о списку корисника јавних средстава. Одговорно лице Управе за аграрна плаћања је директор.

Управа за аграрна плаћања, као орган управе у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, обавља послове који се односе на: вршење избора поступака у складу са критеријумима, механизмима и правилима утврђеним прописима за доделу подстицаја; расписивање конкурса за доделу подстицаја; објављивање јавних позива за подношење пријава за остваривање права на подстицаје са условима за коришћење права на подстицаје; проверавање испуњености услова за одобравање и исплату средстава по захтеву за остваривање права на подстицај у складу са прописима и условима конкурса и где је потребно по правилима јавних набавки; припрему уговора о коришћењу подстицаја између Управе и корисника средстава подстицаја; одлучивање о праву на подстицај; вршење исплате на основу оствареног права на подстицај и повраћај средстава у случају неиспуњавања обавеза од стране корисника; вршење административне контроле и контроле на лицу места о испуњености уговорених обавеза и утврђивање да су послови обављени или услуге извршене у складу са закљученим уговором; успостављање, вођење и рачуноводствено евидентирање уговорених обавеза и исплата; спровођење програма међународних подстицаја пољопривредне политике; вођење Регистра пољопривредних газдинстава; вршење независне интерне ревизије; достављање извештаја и анализа министру; обавља и друге послове из ове области.

Сходно Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, Уредби о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за текућу годину и правилницима који дефинишу услове и начин за остваривање права на различите врсте подстицаја, у Управи за аграрна плаћања врши се административна обрада захтева, контрола на лицу места, одобравање плаћања и праћење спровођења уговорених обавеза, као и исплата подстицајних средстава по одобреним захтевима.

Седиште Управе је у улици Булевар краља Александра 84, Београд. Пословне просторије налазе се у улици Булевар Михајла Пупина 113А, Нови Београд и у улици Хајдук Вељковој 4 – 6 у Шапцу. Јединствени број корисника јавних средстава је 14846. Матични број је 17855140 и порески идентификациони број је 108508191.

2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ

2.1. Опрема није обележена инвентарским бројевима

2.1.1. Опис неправилности

Опрема евидентирана у помоћној књизи основних средстава има додељене инвентарске бројеве, али физички опрема није обележена инвентарским (номенклатурним) бројевима или на други одговарајући начин, како би се могла извршити идентификација и усклађивање књиговодственог стања са стварним.

2.1.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања је навела да је набавила неопходну опрему и ознаке за обележавање, као и да је спровела обележавање основних средстава која се налазе у помоћној књизи основних средстава бар код ознакама.

³ „Службени гласник“ РС, број 41/09, 10/13 - др. закон, 101/16, 67/21 - др. закон и 114/21.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила Процедуру⁴ о обележавању новонабављених основних средстава од 29. августа 2024. године којом се уређује поступак евиденције, обележавања, задуживања и праћења новонабављених основних средстава, са циљем да се једнозначно обележе новонабављена основна средства. У складу са чланом 5 наведене процедуре, приликом набавке основних средстава (у даљем тексту: ОС), Одељење за опште послове прима основно средство и смешта га у просторију у коју се може приступити само уз пратњу обезбеђења. Уколико се ОС одмах ставља у употребу, администратор (особа с администраторским правима за уношење, брисање и мењање података у веб апликацији за вођење ОС) у бази података уписује назив ОС, додељује му шифру ОС и уписује инвентарни број (уколико је познат), лепи прву слободну бар код налепницу на ОС коју веже са шифром ОС, додељује локацију на којој ће бити ОС, као и евентуално задужено лице. Запослени ће бити задужени покретном опремом: аутомобил, лап топ, мобилни телефон, навигација, рачунари и сличном опремом коју користе, али неће бити задужени столовима, столицама, орманима и слично.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила Уговор⁵ о набавци бар код читача, штампању етикета за основна средства и пратеће програмске подршке, закључен са Предузећем за промет роба и услуга „LS DATA“ д.о.о. Београд, као и фотографије бар код налепница залепљене на основним средствима. Принт скрин из веб апликације очитаних (обележених) основних средстава и слику бар код читача. Ради вршења ванредног пописа основних средстава, Управа за аграрна плаћања користила је програмско решење Предузећа за промет роба и услуга „LS DATA“ д. о. о. Београд, као и бар код читач који је компатибилан са софтверским решењем.

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања доставила је Изјашњење⁶ директора од 31. марта 2025. године, у којем је наведено да су бар код налепнице залепљене на сва основна средства на која су се физички могла залепити; да су за основна средства као што су меморије за рачунаре, хард дискови који су уграђени у рачунаре, софтвер и слично, формиран посебни листови на којима је одштампан назив основног средства са инвентарним бројем и да је на такав лист залепљена бар код налепница; да је апликација, набављена од Предузећа за промет роба и услуга „LS DATA“ д.о.о. Београд потпуно функционална; да су целокупне помоћне књиге, као и списак запослених, пребачене у базу података; да су локације где се налазе основна средства такође унете, али због одређених грешки и дуплирања назива, мора се извршити поновни унос истих.

У току поступка ревизије одазивног извештаја утврдили смо је да је Предузеће за промет роба и услуга „LS DATA“ д.о.о. Београд, Управи за аграрна плаћања доставило и два приручника, од 12. септембра 2023. године и од 12. августа 2024. године за пописиваче и за администраторе, којима су дата упутства за рад у систему за праћење основних средстава, тако да је Управа за аграрна плаћања, обележавањем опреме, створила почетне услове како би могла извршити идентификацију опреме и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем.

(Докази: Уговор о набавци бар код читача, штампање етикета за основна средства и пратећа програмска подршка, број: 002257744 2024 14846 008 003 405 023 од 2. августа 2024. године, Процедура о обележавању новонабављених основних средстава број: 002526439 2024 14846 008 003 020 264 од 29. августа 2024. године; фотографије бар код налепница на локацији и основном средству; Принт скрин из веб апликације очитаних (обележених) основних средстава, слика бар код читача; Приручник за пописиваче – Упутство за рад у систему за праћење основних средстава од 12. септембра 2023. године, Приручник за

⁴ Број: 002526439 2024 14846 008 003 020 264 од 29. августа 2024. године

⁵ Број: 002257744 2024 14846 008 003 405 023 од 2. августа 2024. године,

⁶ Број: Службено од 31. марта 2024. године.

администраторе – Упутство за рад у систему за праћење основних средстава од 12. августа 2024. године, Изјашњење директора број: службено од 31. марта 2025. године).

2.1.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на обележавање опреме веродостојни.

2.2. Неправилности код пописа имовине, потраживања и обавеза

2.2.1. Опис неправилности

Управа за аграрна плаћања није спровела свеобухватан попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2023. године и није ускладила књиговодствено стање са стварним стањем и то:

- 1) пописна комисија за попис основних средстава је, приликом спровођења пописа, користила две врсте пописних листи: (1) пописне листе за попис основних средстава на пописним местима, у које пре почетка пописа нису уписани подаци (номенклатурни број, назив и врста, јединица мере и евентуално неки други подаци, осим података о количини и вредности) и (2) пописне листе са унетим инвентарским бројевима опреме за коју попис није извршен по пописним местима, што није у складу са чл. 9 и 10 став 1 тачка 2) Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- 2) пописна комисија није пописала седам службених возила, као имовину других правних субјеката која се у тренутку пописа налазила на коришћењу код вршиоца пописа, што није у складу са чланом 4 став 4 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- 3) пописна комисија није извршила попис опреме, са стањем на дан 31. децембар 2023. године, у износу од најмање 6.731 хиљаде динара, за коју су издаци извршени са позиција Пројекта тржишно оријентисане пољопривреде, што није у складу са чланом 10 став 1 тачка 1) Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- 4) попис имовине евидентиране на контима дугорочне домаће финансијске имовине и краткорочних пласмана извршен је према књиговодственом стању у пословним књигама без потврде о извршеном усаглашавању на дан састављања финансијских извештаја, што није у складу са чланом 10 став 1 тачка 7) Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и чланом 18 став 4 Уредбе о буџетском рачуноводству;
- 5) попис новчаних средстава на девизним рачунима (два рачуна) извршен је у укупном износу исказаном у динарима, без податка о броју девизног рачуна, износу и врсти девизних средстава на дан 31. децембар 2023. године, што није у складу са чланом 10 став 1 тачка 6) Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- 6) по извршеном попису имовине (основних средстава), пописна комисија је сачинила извештај који не садржи стварно и књиговодствено стање имовине; разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; податке о количини и вредности опреме која је предвиђена за расход и отпис, примедбе и објашњења радника који рукују имовином, као и друге примедбе и предлоге у вези са пописом, што није у складу са чланом 11 став 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и

7) Управа за аграрна плаћања, као вршилац пописа, у смислу члана 2 став 1 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, није разматрала извештај о извршеном попису и није донела акт о његовом усвајању, што није у складу са чланом 13 став 1 наведеног правилника.

2.2.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

1) Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила Одлуку⁷ о ванредном попису, имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 1. јул 2024. године, Решење⁸ о образовању комисије за ванредни попис, План⁹ рада комисије за попис. У току ванредног пописа опреме са стањем на дан 1. јул 2024. године, састављена је једна јединствена пописна листа, која има податак о инвентарном броју, податак о шифри инвентара, као и податак о локацији основног средства. На пописној листи није видљив број бар код налепнице, тако да није могуће повезати опрему обележену бар код налепницама са инвентарним бројевима из помоћне књиге основних средстава, односно није могуће повезати стварно стање са књиговодственим стањем. Као локација у пописним листама се наводи број канцеларије, али без навођења адреса или локација, на којима Управа за аграрна плаћања обавља рад. (Булевар краља Александра, Србија шуме, Шабац).

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања доставила је Допис¹⁰ Управе за заједничке послове републичких органа, Одлуку¹¹ Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде од 30. октобра 2024. године о редовном попису имовине и обавеза Министарства, са стањем на дан 31. децембар 2024. године, Решење¹² о образовању комисије за ванредни попис, План¹³ рада комисије за попис, Пописну листу опреме на дан 31. децембар 2024. године. Редован годишњи попис имовине са стањем на дан 31. децембар 2024. године, спроведен је на исти начин као и ванредан попис, односно без могућности да се спровођење пописа путем бар код читача, повеже са књиговодственим стањем.

У току поступка ревизије одазивног извештаја утврђено је да спровођење пописа путем читавања бар код налепнице није извршено у потпуности, како у току ванредног пописа, тако ни у току редовног пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2024. године. У програм за праћење основних средстава нису унети сви неопходни почетни подаци који представљају основу за праћење стања и кретања основних средстава. До краја 2024. године није систематизовано радно место за послове праћења стања и кретања основних средстава (администратор програма).

У току поступка ревизије одазивног извештаја, Управа за аграрна плаћања доставила је Изјашњење директора од 31. марта 2025. године, у којем је наведено да тренутно недостаје запослени који ће у апликацији повезивати бар кодове који су налепљени на основна средства са инвентарним бројевима, али је први корак учињен и у систематизацији радних места је отворено радно место за администратора базе података основних средстава, као и да тренутно из базе није могуће добити локације где се средства налазе, као и информацију о запосленима којих их дуже, све док се сва средства не повежу. У изјашњењу се даље наводи, да Управа за

⁷ Број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 27. јуна 2024. године;

⁸ Број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 27. јуна 2024. године;

⁹ Број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 3. јула 2024. године;

¹⁰ Број: Службено од 14. октобра 2024. године;

¹¹ Број: 003079143 2024 14840 002 001 416 189 од 30. октобра 2024. године;

¹² Број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 29. новембра 2024. године;

¹³ Број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 2. децембра 2024. године.

аграрна плаћања има више хиљада основних средстава, преко три стотине запослених, па није могуће повезивање података завршити у кратком року.

2) Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила пописну листу у којој је пописано једно возило марке „RENAULT KADJAR INTENS BLUE DCI115“, број мотора K9KU872ODb5j9e2k7at6, сиво металик боје, које се налази у помоћној књизи основних средстава. У пописној листи се наводи да је, према изјави Начелника одељења за опште послове, возило уступљено ужем делу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (Министарство без органа управе). Пописна комисија, је описану пописну листу назвала „мањак возила“. Из пописне листе се не може закључити да ли је пописна комисија потврдила наводе из изјаве, односно да ли се уверила у постојање возила, односно да ли је послала пописну листу Министарству без органа управе да се потврди постојање возила.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила пописну листу у којој је пописано пет возила која су у употреби у Управи за аграрна плаћања, а нису у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 1. јул 2024. године. Пописну листу наведених возила пописна комисија је назвала „вишак возила“.

Управа за аграрна плаћања није пописала на посебној пописној листи једно возило марке „PASSAT“, које није у возном стању, као имовину другог правног субјекта која се у тренутку пописа налазила код вршиоца пописа, али се не може користити јер није у возном стању.

У току поступка ревизије одазивног извештаја, Управа за аграрна плаћања доставила је пописне листе возила са стањем на дан 31. децембар 2024. године, у којима су возила пописана на исти начин као и на дан 1. јул 2024. године.

3) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања навела је да је извршила попис опреме набављен са позиција Пројекта тржишно оријентисане пољопривреде („SCAP“) и након тога спровела одговарајућа књижења.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила пописну листу опреме са стањем на дан 1. јул 2024. године у којој се налази опрема за коју је наведено да се налази на локацији „SCAP“ (локација на којој се налазе просторије које користе лица ангажована на SCAP пројекту - Пројекту тржишно оријентисане пољопривреде је у Булевару Милутина Миланковића 1к/12 на Новом Београду), као и изјаву, без датума и броја, у којој је начелник Одељења за опште послове навео да је извршио преглед и обележавање опреме која је набављена путем „SCAP“ пројекта, као и да се опрема у највећем броју случајева налази у Булевару Милутина Миланковића 1к/12 на Новом Београду, те да је поменута опрема набављена путем „SCAP“ пројекта унета у помоћну књигу основних средстава Управе за аграрна плаћања, налази се у пописним листама, а у апликацији за вођење основних средстава обележена је као „SCAP“ локација.

Управа за аграрна плаћања је 1. октобра 2023. године у својству закупца закључила Уговор¹⁴, о закупу пословног простора у Булевару Зорана Ћинђића 4/А, корисне површине 79m², са трајањем закупа до 31. децембра 2024. године, у сврху обављања послова из своје делатности (различите административне и оперативне послове у вези са својим функцијама и одговорностима). Ознака локације „SCAP“ не даје податке на којој од две локације, које користе ангажовани на Пројекту тржишно оријентисане пољопривреде, се налази опрема. Наведено се потврђује и горе наведеном изјавом да се опрема у „највећем броју случајева“ налази у просторијама на адреси Булевар Милутина Миланковића 1к/12 на Новом Београду.

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања доставила је пописну листу опреме са стањем на дан 31. децембар 2024. године у којој је опрема која је набављена и плаћена са позиција Пројекта тржишно оријентисане пољопривреде, пописана на исти начин као и приликом спровођења ванредног пописа.

¹⁴ Број: SER-SCAP-OC-21-23, као и Анекс уговора од 20. децембра 2023. године.

4) У одазивном извештају Управа за аграрна плаћања је навела да је извршила попис финансијске имовине на контима дугорочне финансијске имовине и краткорочних пласмана након усаглашавања са пословним банкама и Фондом за развој Републике Србије.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила пописне листе на којима су пописани дугорочни пласмани дати пословним банкама (Агробанка, Еуробанка, Нуро Алре Адриа банка, Банка Intesa, Комерцијална банка, Procredit банка, Војвођанска банка - ОТП), као и пописну листу пласираних средстава преко Фонда за развој Републике Србије, са стањем на дан 1. јул 2024. године (конто 111411). На пописним листама пописани су пласмани по појединачним партијама датим физичким или правни лицима, који на дан 1. јул 2024. године нису враћени. Вредност пописаних дугорочних пласмана усаглашена је са пословним банкама. Пописани износ садржи износ главног дуга (главница кредита) који је увећан за обрачунату затезну камату и курсне разлике за пласмане са валутном клаузулом.

У току поступка ревизије одазивног извештаја, Управа за аграрна плаћања доставила је Пописне листе – кредити домаћим пословним банкама (Агробанка, Еуробанка, Нуро Алре Адриа банка, Банка Intesa, Комерцијална банка, Procredit банка, Војвођанска банка – ОТП), са стањем на дан 31. децембар 2024. године (конто 111411), као и пописну листу пласмана датих Фонду за развој Републике Србије.

5) У одазивном извештају Управа за аграрна плаћања је навела да је извршила попис новчаних средстава на девизним рачунима. Уз одазивни извештај доставила је две пописне листе на којима је извршен попис девизних новчаних средстава на два рачуна са стањем на дан 1. јул 2024. године. Пописна листа садржи податке о броју девизног рачуна, броју и датуму извода на основу којих је попис извршен, затим садржи податак о износу девизних средстава у валути, као и износу динарских средстава (против вредност) по средњем курсу на дан пописа.

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања доставила је пописне листе новчаних средстава на девизним рачунима, са стањем на дан 31. децембар 2024. године. Пописне листе садрже све неопходне податке, које су садржале и пописне листе, настале током спровођења ванредног пописа.

6) Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила Извештај¹⁵ о ванредном попису имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 1. јул 2024. године. Уз наведени извештај достављена је пописна листу намештаја који се користи у Управи за аграрна плаћања, а није у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 1. јул 2024. године. У пописној листи је наведено да је пронађено 180 комада намештаја који су затечени у пословном простору 2015. године, непознатог порекла и власника.

Извештај о ванредном попису не садржи стварно и књиговодствено стање имовине; разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања и предлоге пописне комисије у вези са пописаном имовином непознатог порекла и власника.

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања доставила је Извештај¹⁶ о редовном попису имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 31. децембар 2024. године и Пописну листу намештаја који се користи у Управи за аграрна плаћања, а није у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 31. децембар 2024. године.

7) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања је навела да је овлашћено лице вршиоца пописа након разматрања извештаја о ванредном попису донело акт о усвајању извештаја о попису.

¹⁵ Број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 30. августа 2024. године;

¹⁶ Број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 14. јануара 2025. године.

Управа за аграрна плаћања је уз одазивни извештај доставила Одлуку¹⁷ Директора Управе за аграрна плаћања о усвајању Извештаја пописне комисије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања о ванредном попису. Међутим, Одлука о усвајању ванредног извештаја о попису не садржи одредбу када и како ће се спровести резултати пописа. Нису нам презентовани докази да су Одлука о усвајању и Извештај о ванредном попису достављени на књижење, ради усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем.

У току поступка ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања је доставила је Одлуку¹⁸ Директора Управе за аграрна плаћања о усвајању Извештаја пописне комисије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања о редовном попису, са стањем на дан 31. децембар 2024. године.

Одлука о усвајању Извештаја о редовном попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2024. године донета је 15. јануара 2025. године и истог дана је, са припадајућом документацијом, послата Управи за заједничке послове Републичких органа.

(Докази: 1) Одлука о ванредном попису имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 1. јул 2024. године број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 27. јуна 2024. године; Решење о образовању комисије за ванредни попис број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 27. јуна 2024. године; План рада комисије за попис број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 3. јула 2024. године; Изјашњење директора број: службено од 31. марта 2025. године; Пописна листа опреме на дан 1. јул 2024. године; Допис Управе за заједничке послове републичких органа број: Службено од 14. октобра 2024. године; Одлука Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде о редовном попису имовине и обавеза Министарства, са стањем на дан 31. децембар 2024. године број: 003079143 2024 14840 002 001 416 189 од 30. октобра 2024. године; Решење о образовању комисије за редован попис број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 29. новембра 2024. године; План рада комисије за попис број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 2. децембра 2024. године; Пописна листа опреме на дан 31. децембар 2024. године; 2) Пописна листа у којој је пописано једно возило, које се налази у помоћној књизи основних средстава, а уступљено је ужем делу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде; Пописна листа у којој је пописано пет возила која су у употреби у Управи за аграрна плаћања, а нису у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 1. јул 2024. године; 3) Пописна листа опреме на дан 1. јул 2024. године; Изјава начелника Одељења за опште послове (рачунопологача) без датума и броја; Пописна листа опреме на дан 31. децембар 2024. године; Уговор SER-SCAP-OC-21-23 од 1. октобра 2023. године и Анекс уговора од 20. децембра 2023. године, о закупу пословног простора у Булевару Зорана Ђинђића 4/А; 4) Пописне листе - кредити домаћим пословним банкама (Агробанка, Еуробанка, Нуро Alpe Adria Banka, Banka Intesa, Комерцијална банка, Procredit банка, Војвођанска банка - ОТП и Фонд за развој) са стањем на дан 1. јул 2024. године (конто 111411); Пописне листе - кредити домаћим пословним банкама (Агробанка, Еуробанка, Нуро Alpe Adria Banka, Banka Intesa, Комерцијална банка, Procredit банка, Војвођанска банка - ОТП), усаглашавање потраживања са стањем на дан 31. децембар 2024. године (конто 111411); 5) Пописне листе новчаних средстава на девизним рачунима (1214141, 1214142) са стањем на дан 1. јул 2024. године; Промет књижења на конту 121414 за период 1.1. - 1.7.2024. године; Упит у стање рачуна на дан 1. јул 2024. године код Управе за трезор (зајам од IBRD за пројекта „Конкурентна пољопривреда Србије“); Пописне листе новчаних средстава на девизним рачунима (1214141, 1214142) са стањем на дан 31. децембар 2024. године; 6) Извештај пописне комисије за ванредан попис имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и

¹⁷ Број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 30. августа 2024. године;

¹⁸ Број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 15. јануара 2025. године.

краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 1. јул 2024. године број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 30. августа 2024. године; Пописна листа намештаја који се користи у Управи за аграрна плаћања, а није у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 1. јул 2024. године; Извештај пописне комисије за редован попис имовине, стања девизних рачуна и финансијског стања по дугорочним и краткорочним кредитима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања, са стањем на дан 31. децембар 2024. године број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 14. јануара 2025. године; Пописна листа намештаја који се користи у Управи за аграрна плаћања, а није у власништву Управе за аграрна плаћања на дан 31. децембар 2024. године; 7) Одлука о усвајању Извештаја пописне комисије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања о ванредном попису број: 001084869 2024 14846 008 003 416 189 од 30. августа 2024. године; Одлука о усвајању Извештаја пописне комисије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања о редовном попису, број: 003442326 2024 14846 008 003 416 189 од 15. јануара 2025. године; допис без броја од 15. јануара 2025. године и копија потврде о предаји препоручене пошиљке, упућене Управи за заједничке послове републичких органа).

2.2.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на попис имовине, потраживања и обавеза веродостојни.

2.3. Није исказано стварно стање потраживања по дугорочним и краткорочним кредитима датим домаћим пословним банкама

2.3.1. Опис неправилности

У Билансу стања Управе за аграрна плаћања, није исказано стварно стање потраживања по дугорочним и краткорочним кредитима датим домаћим пословним банкама, јер није извршено усаглашавање са пословним банкама са стањем на дан 31. децембар 2023. године, а у пословним књигама није успостављена аналитичка евиденција по крајњим корисницима кредита, што није у складу са чланом 9 став 1 Уредбе о буџетском рачуноводству.

2.3.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају субјект ревизије је навео да је доставио доказе о предузетим мерама исправљања. Директорица Управе за аграрна плаћања донела је 4. априла 2024. године Одлуку о образовању Радне групе¹⁹ у циљу утврђивања стварног стања потраживања у вези са одобреним и исплаћеним средствима кредитне подршке по захтевима поднетим у 2007. и 2008. години, (у даљем тексту: Радна група). Радна група има председника и шест чланова који имају задатак да утврде стварно стање наведених потраживања, кроз усаглашавање са пословним банкама и то: 1) по пословним банкама и 2) по крајњим корисницима кредита (дужницима).

Радна група сачинила је 20. августа 2024. године извештај²⁰ у коме наводи да је утврђена листа пласмана, по пословним банкама и крајњим корисницима средстава, кроз процес усаглашавања са пословним банкама. Успостављена је евиденција стварног стања пласираних кредита по пословним банкама и по крајњим корисницима за средства пласирана у износу од 760.000 хиљада динара за дугорочно кредитирање преко пословних банка у 2007. години, за средства у износу од 150.000 хиљада динара за дугорочно кредитирање предузећа преко Фонда за развој републике Србије у 2008. години и средства у износу од 180.000 хиљада динара за субвенционисање камате за краткорочно кредитирање пољопривредно-прехрамбене производње за 2008. годину.

¹⁹ Број:001281545 2024 14846 0008 012 002;

²⁰ Број 001281545 2024 14846 0008 012 002.

Управа за аграрна плаћања је са сваком од пословних банака, као и Фондом за развој Републике Србије потписала документ о извршеном усаглашавању дугорочних пласмана са стањем на дан 1. јул 2024. године. Након извршеног усаглашавања извршена су одговарајућа књижења у пословним књигама Управе за аграрна плаћања.

Дугорочни пласмани банкама

Усаглашавање са пословним банкама спроведено је тако што је Управа за аграрна плаћања за сваку од 14 пословних банка прво извршила идентификацију пласмана крајњим корисницима (правним и физичким лицима носиоцима регистрованих пољопривредних газдинстава). Група за кредитне послове формирала је листе корисника кредита, које садрже податке о имену и презимену физичког лица, односно, називу правног лица, податке о јединственом матичном броју грађана или пореском идентификационом броју правног лица, затим податке о броју пољопривредног газдинства и податке о износу пуштеног кредита (главница). Листе су потписане од стране чланова Радне групе и на основу тако формираних листи вршено је књижење у пословним књигама, односно успостављена је аналитичка евиденција задужења по крајњим корисницима кредита за сваку банку посебно.

Тако формиране листе корисника кредита, потписане од стране директора Управе за аграрна плаћања послате су банкама ради усаглашавања, односно достављања података о статусу одобрених кредита и стању ненаплаћених потраживања.

Банке су одговориле на послате захтеве о усаглашавању и доставиле податке о стању за сваку кредитну партију на дан 1. јул 2024. године. Записници о усаглашавању потписани су од стране Управе за аграрна плаћања и сваке од 14 пословних банака. На основу извршеног усаглашавања стања, извршена су књижења, како би се почетно стање потраживања свело на стање усаглашено на дан 1. јул 2024. године.

Стање дугорочних пласмана пословним банка на дан 1. јул 2024. године, приказано је у наредној табели.

Табела број: 1 Пласмани пословним банкама на дан 1. јул 2024. године

у хиљадама динара

Назив банке	Стање на дан 31.12.2023. године	Број пласираних партија кредита	Стање на дан 1.7.2024. године	Број партија кредита које нису враћене
Агро банка	42.941	13	817	1
Војвођанска банка	107.541.	90	9.753	5
Панонска банка	16.857.	9	3.189	1
Новосадска Erste banka	6.021	6	0,00	0
Кулска банка	23.392	11	0,00	0
Procredit banka	159.332	602	1.537.	10
Чачанска банка	20.642	12	0,00	0
Credy banka	1.067	1	0,00	0
EFG banka	149.404	126	92.705	24
Hipo Alpe Adria banka	18.420	14	8.879	4
Комерцијална банка	184.969	179	38.603	17
Металс банка	17.523	7	0,00	0
NLB Kontinental banka	9.540	10	0,00	0
Универзал банка	2.351	3	0,00	0
УКУПНО	760.000	1.083	155.483	62

Стање кредита на дан 1. јул 2024. године, банке су дале у једном износу, који у себи садржи главни дуг увећан за камату и курсне разлике.

На основу записника о усаглашавању стања (извод отворених ставки) извршена су књижења у пословним књигама Управе за аграрна плаћања. Затворене су све партије кредита, за које су банке потврдиле да су враћени, док су у салду остала стања ненаплаћених партија кредита.

У току поступка ревизије одазивног извештаја утврдили смо да је Управа за аграрна плаћања извршила усаглашавања стања пласираних средстава на дан 31. децембар 2024.

године, са пословним банкама са којима је имала отворене партије кредита, на исти начин на који је извршено усаглашавање на дан 1. јул 2024. године.

Стање пласмана на дан 31. децембар 2024, године приказано је у наредној табели:

Табела број: 2 Пласмани пословним банкама на дан 31. децембар 2024. године у хиљадама динара

Назив банке	Стање на дан 31.12.2023. године	Број пласираних партија кредита	Стање на дан 31.12.2024. године	Број партија по којима није враћен кредит
Агро банка	42.941	13	954	1
Војвођанска банка	107.541	90	12.142	5
Панонска банка	16.857	9	3.247	1
Новосадска Erste banka	6.021	6	0,00	0
Кулска банка	23.392	11	0,00	0
Procredit banka	159.332	602	1.537	10
Чачанска банка	20.642	12	0,00	0
Credy banka	1.067	1	0,00	0
EFG banka	149.404	126	93.944	24
Hipo Alpe Adria banka	18.420	14	9.449	4
Комерцијална банка	184.969	179	51.586	17
Металс банка	17.523	7	0,00	0
NLB Kontinental banka	9.540	10	0,00	0
Универзал банка	2.351	3	0,00	0
УКУПНО	760.000	1.083	172.859	62

На основу достављених података о извршеном усаглашавању, утврдили смо да су пословне банке пустиле у течај, крајњим корисницима, 1.083 партије дугорочних кредита, од којих за 62 партије није враћен кредит.

Правни основ за дугорочно кредитирање је Уредбе о утврђивању програма мера за подстицање развоја пољопривредне производње за 2007. годину²¹. Мере подстицања намењене су регистрованим пољопривредним газдинствима (физичким и правним лицима). Средства су пренета са рачуна буџета Републике Србије на наменски подрачун Фонда за подстицање пољопривредне производње (број 840-1305721-19) и даље на рачуне пословних банка, које су пуштале кредите крајњим корисницима.

Уговори о регулисању међусобних односа у реализацији програма дугорочног кредитирања регистрованих пољопривредних газдинстава закључени су између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), пословних банака (са сваком од 14 банака посебно) и Гаранцијског фонда. Министарство је обезбедило 90% средстава, а пословна банка 10%. Потраживање банке (главни дуг и редовна камата) у висини од 80% обезбеђени су гаранцијом Гаранцијског фонда.

Укупно 14 пословних банака изабрано је по основу конкурса, које је расписало Министарство. За средства која обезбеђује Министарство, Банка поступа у име и за рачун Министарства.

Рок отплате кредита је пет година, изузев за подизање засада винове лозе и засада језграстих воћних врста, где је рок отплате десет година. Ефективна каматна стопа је 2,25% на годишњем нивоу, а годишња провизија Гаранцијског фонда је 0,75% од износа остатка главног дуга по кредиту. Отплата кредита врши у једнаким шестомесечним анuitетима, израженим у еврима, уплатом на рачун банке у динарској противвредности, обрачунатој по званичном средњем курсу Народне банке Србије, на дан уплате.

Банка је обавезна да води комплетну књиговодствену евиденцију по одобреним кредитима и чува оригиналну документацију у складу са правилима о архивирању.

Банка је дужна да редовно, у року од пет радних дана од дана пријема средстава, врши пренос припадајућег дела средства наплаћених од корисника кредита у корист Министарства и у корист Гаранцијског фонда.

²¹ „Службени гласник“ РС бр. 73/2007 и 113/2007.

Банка је дужна да о одобреним кредитима, њиховом враћању и наплати потраживања дневно извештава Министарство и Фонд, а у складу са електронским формама извештаја који су сачињени према Правилима о коришћења програма за евидентирање и праћење пољопривредних кредита. Приликом обраде, праћења и извештавања о кредитирању, банка је дужна да користи наменски софтвер – програм Министарства, као и да одговара за тачност свих података које унесе у наведени програм.

У току поступка ревизије одазивног извештаја није нам презентована база података софтвера који је служио за дневно извештавање Министарства и Гаранцијског фонда од стране пословних банака.

Управа за аграрна плаћања је у току поступка утврђивања стварног стања по основу пласираних дугорочних кредита приступила прибављању доказа о извршеним уплатама (изводи наменског подрачуна Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде) од стране пословних банака за 1.021 партију кредита. Процес утврђивања стварног стања је, према писаној информацији коју смо добили у току поступка ревизије одазивног извештаја, дуготрајан и отежан због тога што су неке од 14 банака са којима је уговорено пласирање дугорочних кредита доживеле трансформацију, у виду припајања другим банкама или покретања стечајног поступка.

До 31. марта 2025. године, односно до датума израде финансијских извештаја за 2024. годину Управа за аграрна плаћања прибавила је од пословних банака књиговодствене картице (динарске или девизне) и другу документацију на основу којих је извршила повезивање извршених уплата (враћених пласираних средстава) на подрачун број 840-1305721-19 са партијама кредита физичких и правних лица.

У току ревизије одазивног извештаја достављена је допуна извештај Радне групе²². У достављеној допуни извештаја Радна група наводи, да је у току поступка усаглашавања стања дугорочних пласмана са пословним банкама утврдила да је правни основ за потраживања у укупном износу од 760.000 хиљада динара, поред Уредбе о утврђивању програма мера за подстицање развоја пољопривредне производње за 2007. годину и Уредба о утврђивању програма мера за дугорочно кредитирање пољопривредне и прехранбене производње за 2008. годину²³. По основу наведене уредбе средства у износу од 159.332. хиљаде динара, реализована су преко Прокредит банке. У допуњеном извештају се даље наводи да је Програмом мера за дугорочно кредитирање пољопривредне и прехранбене производње за 2008. годину у одељку III прописано следеће: „Пословне банке ће одмах по одобрењу учешћа, пустити у течај одобрени кредит и проследити Министарству налог за исплату учешћа. Учешће Министарства се исплаћује једнократно и бесповратно, а за тај износ се умањује задужење корисника према банци по основу главнице, односно за исти се умањује основица за обрачун камате на кредит“.

Даље је прописано да „Уколико се утврди да кредит није наменски искоришћен или је делимично наменски искоришћен, кредит се проглашава доспелим тако што се целокупна главница и припадајућа редовна и законска затезна камата за цео период коришћења кредита наплаћује од корисника кредита, укључујући цео износ учешћа од стране Министарства. После наплате укупног дуга од корисника пословна банка преноси Министарству укупан износ учешћа заједно са припадајућом законском затезном каматом.“

У допуњеном извештају Радна група наводи да овако исплаћена средства не подлежу обавези враћања и потребно их је посматрати као расход, а не као пласман. Само у случајевима када банка утврди ненаменско коришћење кредита потребно је формирати потраживање од крајњег корисника. Извршеним усаглашавања са Прокредит банком на дан 1. јул 2024. године и 31. децембар 2024. године утврђено је стварно стање потраживања од крајњих корисника и након тога исказано у пословним књигама Управе за аграрна плаћања.

²² Број:001281545 2024 14846 0008 012 002 од 10. марта 2025. године;

²³ „Службени гласник“ бр. 31/2008 и 44/2008.

Дугорочни пласмани преко Фонда за развој Републике Србије

Правни основ за дугорочно кредитирање усмеравањем средстава из буџета Републике Србије преко Фонда за развој Републике Србије, је Уредба о утврђивању програма расподеле и коришћења средстава за кредитирање предузећа која обављају делатност у области прехранбене индустрије за 2008. годину²⁴. Услови и начин расподеле утврђени су Програмом расподеле и коришћења средстава за кредитирање предузећа која обављају делатност у области прехранбене индустрије за 2008. годину, који је саставни део наведене уредбе.

Право на коришћење средстава имају предузећа, која су регистрована за обављање делатности у области прехранбене индустрије која имају уговорену производњу и продају за познатог купца. Захтев за остваривање права на коришћење средстава подноси се Министарству, испуњеност услова за коришћење средстава утврђује министар пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Програмом је утврђено да се средства пребацују на посебан подрачун Фонда за развој Републике Србије, а користе се у складу са законом и програмом Фонда за развој Републике Србије.

Приоритет при одобравању средстава имају предузећа из прехранбене индустрије која се припремају за приватизацију или су отпочела процес приватизације, као и предузећа која вишак запослених решавају у складу са одговарајућим програмом Владе.

Програмом је утврђена каматна стопа од 1% на годишњем нивоу, рок враћања кредита од 36 месеци, са грејс периодом од 12 месеци од дана повлачења кредита, у току кога се камата обрачунава тромесечно уназад и приписује главном дугу.

Кредити се отплаћују Фонду за развој Републике Србије. Фонд је дужан да месечно извештава Министарство о износу враћених средстава. Влада на предлог Министарства утврђује распоред и коришћење враћених средстава.

На захтев корисника, средства која су одобрена као кредитна могу се претворити у трајни улог државе, односно Фонда за развој Републике Србије у капиталу тог предузећа.

Министарство је дужно да доставља Министарству финансија – Сектору за буџетску инспекцију и ревизију кварталне извештаје о реализацији овог програма по корисницима, ради спровођења контроле наменске употребе средстава.

У циљу спровођења Уредбе о утврђивању програма расподеле и коришћења средстава за кредитирање предузећа која обављају делатност у области прехранбене индустрије за 2008. годину Министарство и Фонд за развој Републике Србије закључили су 7. априла 2008. године, Уговор о комисиону²⁵. Овим уговором Министарство (Комитент) поверава Фонду за развој Републике Србије (Комисионар) да у току 2008. године у своје име, а за рачун Комитента одобрава кредите предузећима која су регистрована за обављање делатности у области прехранбене индустрије, која имају уговорену производњу и продају за познатог купца.

У члану 5 став 1 наведеног Уговора о комисиону уговорено је да је Фонд за развој Републике Србије дужан да води комплетне књиговодствене евиденцију о стављању средстава на располагање корисницима и о њиховом враћању.

Ставом 2 истог члана уговорено је да је Фонд за развој Републике Србије дужан да Министарству доставља месечне извештаје о износу враћених средстава. Влада Републике Србије, ће на предлог Министарства утврдити распоред и коришћење враћених кредитних средстава.

У току 2008. године Фонд за развој Републике Србије, одобрио је 150.000 хиљада динара по основу 35 кредитних партија. Средства су сукцесивно пренета са рачуна извршења буџета Републике Србије на подрачун Фонда за развој Републике Србије отвореног за намене кредитирања предузећа из области прехранбене индустрије (подрачун број 840-10724-63).

²⁴ „Службени гласник“ РС број 20/2008;

²⁵ Број: 420-01-179/2008-09.

Управа за аграрна плаћања је у одазивном извештају доставила доказе о извршеном усаглашавању са Фондом за развој Републике Србије, као и доказе о спроведеном књижењу у пословним књигама након добијених података из књиговодствених евиденција Фонда за развој Републике Србије. Према подацима добијеним од Фонда за развој Републике Србије, који је дужан да води комплетне књиговодствене евиденције, на дан 1. јул 2024. године затворено је 79.000 хиљада динара главног дуга по основу 20 кредитних партија. Остатак главног дуга у износу од 71.000 хиљаде динара по основу 15 кредитних партија није враћен. Укупно стање дуга, са припадајућом каматом и курсним разликама, на дан 1. јул 2024. године износи 103.995 хиљада динара. Управа за аграрна плаћања извршила је одговарајућа књижења и свела почетно стање преузето из пословних књига Министарства на износ који је потврђен од стране Фонда за Развој републике Србије.

У току ревизије одазивног извештаја утврдили смо да је Управа за аграрна плаћања извршила усаглашавање стања дугорочних пласмана на дан 31. децембар 2024. године. Према подацима из потписаног извештаја о усаглашавању са Фондом за развој Републике Србије, стање пласмана је 103.992 хиљаде динара.

На основу допуњеног извештаја Радне групе извршена су одговарајућа књижења у пословним књигама Управе за аграрна плаћања.

Субвенционисање камате за краткорочно кредитирање

Управа за аграрна плаћања је у одазивном извештају доставила писано изјашњење од 10. септембра 2024. године, у коме је навела да су у 2008. години средства у износу од 180.000.000 динара, реализована по основу Уредбе о утврђивању Програма мера за субвенционисање камате за краткорочно кредитирање пољопривредно – прехранбене производње за 2008. годину²⁶.

Према члану 3 наведене уредбе програм спроводе Министарство, пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) и Министарство финансија – Управа за трезор (у даљем тексту: Управа) преко Фонда за подстицање развоја пољопривредне производње у Републици и пословних банака.

Министарство и Управа су са 14 пословних банка закључили појединачне уговоре у којима су регулисали међусобне односе у вези са субвенционисањем камате за краткорочно кредитирање пољопривредно – прехранбене производње за 2008. годину. Субвенционисање камате врши се након што пословна банка претходно спроведе поступак одобравања захтева за краткорочни кредит, у складу са пословном политиком. Ако банка утврди да корисник кредита испуњава услове за тражени кредит, дужна је да проследи електронски захтев за субвенционисање камате Министарству. Министарство је у обавези да достави банци, у електронској форми, обавештење о одобравању субвенције, односно обавештење да одређени захтев не испуњава услове прописане програмом. По пријему обавештења о одобрењу субвенције банка закључује уговор о кредиту у истоветном облику и са свим елементима који су садржани у одобреном захтеву за исплату субвенције. Банка закључује уговоре са корисницима кредита, у своје име и за свој рачун, а у року од седам дана по пријему обавештења о одобрењу субвенције пушта кредит у течај.

У одазивном извештају достављен је извештај Радне групе од 20. августа 2024. године, у коме се наводи да је Радна група користила евиденције из базе Регистра пољопривредних газдинстава о одобреним захтевима за субвенционисање каматне стопе. Увидом у статусе кредита утврђено је да су сви враћени, односно да су крајњи корисници своје обавезе измирили у складу са донетом Уредбом и закљученим уговором са пословном банком, јер у бази нема потраживања за ненаменско коришћење кредита. Радна група је закључила да стање пласираних краткорочних кредита треба свести на нулу, обзиром да субвенција

²⁶ „Службени гласник РС”, бр. 23/08 и 84/08.

каматне стопе, није пласман којим се прибавља финансијска имовина, него је расход који је требало евидентирати на економској класификацији 451000.

Радна група је у свом извештају дала ставове за књижење које потребно спровести у пословним књигама Управе за аграрна плаћања. Налогом за књижење број: 23-107 од 27. августа 2024. године извршена су књижења којима је стање краткорочни пласмана сведено на нулу.

У току ревизије одазивног извештаја Управа за аграрна плаћања презентовала је податке које је одштампала из базе Регистра пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: РПГ база) о одобреним захтевима за субвенционисање каматне стопе за сваку банку посебно, по крајњим корисницима кредита.

Достављени су докази да су средства са наменског подрачуна Министарства (број 840-1834721-36), пребачена пословним банкама у периоду од априла 2008. године до јуна 2009. године, као и Информација субјекта ревизије од 3. марта 2025. године.

Субјект ревизије у достављеној информацији наводи да су у складу са наведеном уредбом и потписаним уговорима између Министарства, Пословних банака и Управе ова средства намењена за субвенционисање дела каматне стопе и да немају обавезу враћања, јер су требала бити евидентирана као расход, а не као пласмани пословним банкама.

У информацији се даље наводи да у случају редовног измирења обавеза по уговору, банка прослеђује електронски информацију Управи, (такозвани ОТП фајал) о затварању кредита. Сви кредити, који су имали субвенционисану камату и пуштени су у течај у складу са наведеном уредбом имају статус „враћени“, а пољопривредна газдинства статус „активна“.

(Докази достављени уз одазивни извештај: Извештај Радне групе за утврђивање стварног стања потраживања у вези са одобреним и исплаћеним средствима кредитне подршке по захтевима поднетим у 2007 и 2008 години од 20. 8. 2024. године; 14 образаца о усаглашавању на дан 1.7.2024. године са пословним банкама; записник о усаглашавању стања са Фондом за развој Републике Србије; књиговодствене картице за сваку банку и Фонд за развој Републике Србије конто 111411 за период 1.1. – 31.7. 2024. године, налози за књижење почетног стања по крајњим корисницима и налози за књижење након извршеног усаглашавања, Изјашњење директора Управе за аграрна плаћања од 10. септембра 2024. године; 14 Уговора закључених са пословним банкама ради субвенционисања камате за краткорочно кредитирање;

Докази достављени поступку ревизије одазивног извештаја: Допуна извештаја Радне групе за утврђивање стварног стања потраживања у вези са одобреним и исплаћеним средствима кредитне подршке по захтевима поднетим у 2007 и 2008 години од 10. марта 2025. године; седам образаца о извршеном усаглашавању на дан 31. децембар 2024. године са пословним банкама; усаглашавање са Фондом за развој Републике Србије на дан 31. децембар 2024. године; књиговодствене картице за конто 111411 за период 1.јануар – 31.децембар 2024. године, Изводи подрачуна број 840-1305721-19 о извршеним уплатама од стране пословних банака; Изјашњење директора Управе за аграрна плаћања од 3. марта 2025. године; Извод из евиденције РПГ базе: за Ниро Алпе Адрија банку; Привредну банку Панчево и НЛБ Континентал банку; десет налога за пренос у периоду од 5. до 28. маја 2009. године којим су средства са подрачуна број: 840-1834721-36 пренета Ниро Алпе Адрија банци; Уговор број 42-00-8/2008.08 од 13. марта 2008. године; Изводи подрачуна за примену мера краткорочног кредитирања пољопривредно – прехранбене производње у 2008.години број : 5, 7, 8, 11, 12, 18, 40 и 52).

2.3.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на утврђивање стварног стања потраживања по дугорочним и краткорочним кредитима датих домаћим пословним банкама, као и стање дугорочних кредита датих предузећима преко Фонда за развој Републике Србије веродостојни.

2.4. Нису предузете свеобухватне мере ради наплате потраживања

2.4.1. Опис неправилности

Управа за аграрна плаћања у 2023. години није предузела потпуне и свеобухватне мере и активности ради наплате потраживања исказаних у пословним књигама.

2.4.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају је наведено да је директорица Управе за аграрна плаћања одржала, у периоду од априла до јуна 2024. године, неколико састанка са запосленима из Одсека за управљање дуговима, Сектора за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју, Групе за правне послове и Одсека за рачуноводство аграрних плаћања и текућег финансирања, ради превазилажења проблема наплате потраживања по основу решења о повраћају за која не постоји доказ да су уручена. Постигнут је договор да запослени у Сектору за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју обаве телефонске разговоре са дужницима, прибаве информацију да ли су дужници примили решење и о томе сачине службену белешку.

За све дужнике који су негирали пријем решења поново су израђена решења (поновљена решења), чије уручење се прати преко сајта ЈП „Пошта Србије“.

До 31. августа 2024. године Сектор за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју доставио је Одсеку за управљање дуговима 128 поново израђених решења о повраћају, укупне вредности 59.722 хиљаде динара.

Одсек за управљање дуговима упутио је Групи за правне послове иницијативе за принудну наплату потраживања по основу неправилности и административне грешке. Укупна вредност иницијатива упућених Групи за правне послове до 31. августа 2024. године је 80.986 хиљада динара.

Одсек за управљање дуговима израдио 4. јула 2024. године укупно 186 решења о умањењу за 2023. годину по основу члана 33 Закона о пољопривреди и руралном развоју укупне вредности 693.076 хиљада динара.

У току поступка ревизије одазивног извештаја утврдили смо да су Одсеку за управљање дуговима до краја 2024. године достављена укупно 184 поново издата решења о повраћају, укупне вредности од 62.212 хиљада динара, од којих је за 110 решења укупне вредности од 36.598 хиљада динара покренута Иницијатива за покретање принудне наплате.

Одсек за управљање дуговима је поново израдио 12 решења о умањењу укупне вредности од 14.678 хиљада динара, од којих је за шест решења покренута Иницијатива за принудну наплату потраживања у вредности од 3.706 хиљада динара.

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, Група за правне послове упутила је захтев Држаном правобранилаштву за покретање поступка наплате потраживања по основу 649 решења. У писаном изјашњењу од 12. марта 2025. године наведено је да Група за правне послове, за један број дужника (укупно 79) није била у могућности да достави податак о висини дуга, зато што су дужници извршили уплату одређеног износа, којим није извршена отплата дуга у целости. Укупно 570 дужника нису у целости поступили по примљеним решењима (о повраћају и умањењу), односно нису платили дуг укупне вредности од 242.777 хиљада динара.

Одсек за рачуноводство аграрних плаћања и текуће финансирање, припремио је попис ненаплаћених потраживања са стањем на дан 31. децембар 2024. године за дужнике који имају статус правног лица. Дужницима је послат попис потраживања на обрасцу под називом Извод отворених ставки (у даљем тексту ИОС), остављањем поште у еСандуче или слањем на адресу. Укупно су послата 434 ИОС обрасца укупне вредности потраживања од 117.216 хиљада динара. У ИОС обрасцу истакнут је захтев дужнику да у року од пет дана одговори на стање потраживања, или ће се у противном стање сматрати усаглашеним.

Одговор је добијен од 79 дужника (18%), од којих је 59 потврдило стање потраживања у износу од 203 хиљаде динара. Укупно 15 дужника су оспорили стање потраживања у износу

од 22.587 хиљада динара, пет ИОС образаца укупне вредности од 853 хиљаде динара су враћени јер дужници нису познати на датој адреси, од 355 дужника (82%) није примљен одговор за вредност потраживања од најмање 93.573 хиљаде динара.

(Докази: Четири писана изјашњење Одсека за управљање дуговима од 5. септембра 2024. године и то :1) о броју и вредности решења о умањењу за 2023. годину 2) о поново издатим решењима; 3) о вредности покренутих Иницијатива за покретање принудне наплате, и 4) о ефектима поново издатих решења; табеларни приказ решења о умањењу за 2023. годину, табеларни приказ поново издатих решења, две Иницијатива за покретање поступка принудног остварења потраживања од 29. јула 2024. године; две Иницијатива за покретање поступка принудног остварења потраживања од 1. августа 2024. године; две спецификације поништених решења и две спецификације новоиздатих решења од 8. и 14. августа 2024. године; Спецификација решења о умањењу од 14. августа 2024. године; три решења о умањењу од 7. јула 2024. године; налози за књижење бр. 68-410; 72-410; 78-410; 79-410; 82-410; 83-410 и 89-410 од 12. августа 2024. године; четири службене белешке о обављеним телефонским разговорима од 26. и 30. Априла 2024. године и 13. и 18. маја 2024. године, три поново издата решења од 30. јула 2024. године, 1. и 15. августа 2024. године; картица потраживања за konto 122000 за период 1.1.-30.7.2024. године; Табела покренутих поступака принудне наплате потраживања у 2024. години; изјашњења Одсека за управљање дуговима од 27. и 28. фебруара, 5. и 18. марта 2025. године).

2.4.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на предузимање мера ради наплате потраживања веродостојни.

2.5. Није успостављен свеобухватан и адекватан систем финансијског управљања и контроле

2.5.1. Опис неправилности

Управа за аграрна плаћања није успоставила свеобухватан и адекватан систем финансијског управљања и контроле и то:

- 1) у донетој Процедуре за спровођење пописа имовине и обавеза у Управи за аграрна плаћања није у потпуности и адекватно описала све мере и активности у вези са процесом пописа;
- 2) у донетом Приручнику Одсека за управљање дуговима није у потпуности и прецизно прописала све мере, активности и ток документације у вези са процесом ефикасне наплате потраживања и управљања дуговима;
- 3) није донела процедуре којима би уредила обележавање новонабављене опреме инвентарским бројевима и обезбедила задуживање запослених и ангажованих лица опремом коју користе;
- 4) вршила је исплату накнаде трошкова превоза у складу са актом донетим од стране Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде који није усклађен са чланом 47 Посебног колективног уговора за државне органе;
- 5) није обезбедила да сви уговори ради реализације Пројекта Конкурентне пољопривреде, закључени на енглеском језику буду преведени на српски језик.

2.5.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

- 1) У одазивном извештају Управа за аграрна плаћања доставила је Процедuru о попису имовине и обвеза и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања коју је 1. јула 2024. године донео в.д. директора Управе за аграрна плаћања. Процедуром је ближе уређен начин вршења пописа, као и мере и активности које треба да се предузму приликом спровођења пописа.

- 2) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања доставила је Приручник Одсека за управљање дуговима који је донет 1. августа 2024. године. Садржај приручника одобрио је Помоћник директора Сектора за економско – финансијске послове. Донетим приручником ажурирани су сви процеси и поступања запослених у процесу наплате потраживања управљања дуговима.
- 3) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања доставила је Процедuru о обележавању новонабављених основних средстава коју је 29. августа 2024. године донео директор Управе за аграрна плаћања. Наведеном процедуром ближе је уређен поступак обележавањем новонабављених основних средстава инвентарским бројевима, као процес задуживања запослених опремом коју користе, као и праћење кретања опреме, а све у циљу једнозначног обележавања основних средстава бар код налепницама и повезивање са инвентарним бројевима.
- 4) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања доставила је Директиву о начину остваривања права и накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде коју је 3. јуна 2024. године донео министар пољопривреде, шумарства и водопривреде. Наведеном директивом уређена је накнада трошкова превоза на долазак и одлазак са рада у Министарству и органима управе у саставу министарства, којом се обезбеђена исплата накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у складу са одредбама Колективног уговора за државне органе. Управа за аграрна плаћања доставила је доказе о исплати накнаде трошкова превоза месец јул 2024. године.
- 5) У одазивном извештају, Управа за аграрна плаћања доставила је 11 уговора и један анекс уговора закључених на енглеском језику, за потребе спровођења програма Тржишно оријентисане пољопривреде, као у њихов превод на српски језик.

У току ревизије одазивног извештаја утврдили смо да су наведене процедуре и директива у примени.

(Докази: 1) Процедура о попису имовине и обвеза и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за аграрна плаћања број 002517233 2024 14846 005 416 189 од 1. јула 2024. године; 2) Приручник Одсека за управљање дуговима број УАП 05-03 од 1. августа 2024. године; 3) Процедура о обележавању новонабављених основних средстава број 002526439 2024 14846 008 003 020 264 од 29. августа 2024. године; 4) Директива о начину остваривања права и накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде број 001783912 2024 од 3. јуна 2024. године; Обрачун трошкова превоза за месец јул 2024. године са припадајућом документацијом; Налог број 77-300 од 9. августа 2024. године; Преглед извода евиденционог рачуна по извештају број 141 за плаћања извршена 9. августа 2024. године; Обавештење о поднетој ППП пријави од 9. августа 2024. године; 5) Уговори закључени на енглеском језику и њихов превод на српски језик).

2.5.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на успостављање система финансијског управљања и контроле веродостојни.

3. МИШЉЕЊЕ

Проверавали смо веродостојност одазивног извештаја, који нам је на основу нашег захтева за достављање одазивног извештаја, наведеног у нашем Извештају о ревизији доставио субјект ревизије у остављеном року од 90 дана.

Достављени одазивни извештај потписало је и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије.

Веродостојност одазивног извештаја смо проверили у складу са чланом 40. Закона о Државној ревизорској институцији и чланом 36. Пословника Државне ревизорске институције.

Ревизијски поступци су обухватили увид у документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања. Мишљења смо, да смо добили довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја, који је доставио субјект ревизије.

На основу налаза утврђених провером, представљених у другом делу извештаја, закључујемо да су наводи субјекта ревизије, у одазивном извештају истинити.

По нашем мишљењу, одазивни извештај субјекта ревизије је веродостојан документ, с тим да су предузетим мерама исправљања, откривене неправилности код пописа имовине, потраживања и обавеза, описане у тачки 2.2. овог извештаја, делимично отклоњене.

ЧЛАН САВЕТА

Невенка Бојанић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
8. април 2025. године